

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 39.465/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 23 november 2005 door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 juni 2004 tot vaststelling van het statuut van de gewestelijke ontvangers", heeft op 12 december 2005 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit strekt ertoe een aantal wijzigingen van uiteenlopende aard aan te brengen in het besluit van de Vlaamse Regering van 11 juni 2004 tot vaststelling van het statuut van de gewestelijke ontvangers.

3.1. In advies 37.061/3 van 2 juni 2004 over het ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 11 juni 2004 tot vaststelling van het statuut van gewestelijke ontvangers heeft de Raad van State aangenomen dat de Vlaamse Regering voor het vaststellen van de rechtspositieregeling van de gewestelijke ontvangers, rechtsgrond vindt in het geheel van de bepalingen van de Nieuwe Gemeentewet die betrekking hebben op de gewestelijke ontvangers, gelezen in het licht van de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de gemeenschaps- en gewestregeringen (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen). De artikelen 54, § 1, en 67 van de Nieuwe Gemeentewet, die uitdrukkelijk bepaalde bevoegdheden opdragen aan de Koning (thans: de gewestregering), moeten, aldus de Raad van State, in die lezing worden beschouwd als bevattende de bevestiging van de principiële bevoegdheid terzake van de gewestregering.

3.2. Thans draagt artikel 76, § 2, tweede lid, tweede volzin, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 aan de Vlaamse Regering op om het statuut van de gewestelijke ontvangers vast te stellen. Dit artikel biedt voldoende rechtsgrond voor alle bepalingen van het ontworpen besluit. Het genoemde artikel 76, § 2, tweede lid, tweede

.../...

volzin, is evenwel nog niet in werking gesteld ⁽¹⁾. Zolang de inwerkingstelling van die bepaling niet heeft plaatsgevonden, dient rekening te worden gehouden met het volgende.

3.3. Momenteel gelden nog steeds de in opmerking 3.1 genoemde bepalingen van de Nieuwe Gemeentewet en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen als rechtsgrond biedende bepalingen voor een regeling inzake het statuut van de gewestelijke ontvangers.

In het licht van deze laatste vaststelling moet, wat de artikelen 1, 2 en 22 van het ontwerp betreft, de opmerking worden herhaald, die de Raad van State heeft gemaakt in het voornoemde advies 37.061/3 van 2 juni 2004, namelijk dat voor het uitwerken van een tuchtregeling die strijdig is met hetgeen bepaald is in de Nieuwe Gemeentewet, de nodige rechtsgrond ontbreekt.

Zo ontbreekt de nodige rechtsgrond voor artikel 1 van het ontwerp in zoverre het een lijst van tuchtstraffen bepaalt die niet overeenstemt met de in artikel 283 van de Nieuwe Gemeentewet opgenomen lijst. Evenmin is rechtsgrond aanwezig voor het ontworpen artikel 2, in zoverre het de woorden "of ontslag van ambtswege" toevoegt aan artikel 69 van het voornoemde besluit van de Vlaamse Regering van 11 juni 2004 aangezien de artikelen 310 tot 316 van de Nieuwe Gemeentewet geen ruimte laten om wat dan ook nader te bepalen inzake de preventieve schorsing van de gewestelijke ontvanger. De nodige rechtsgrond ontbreekt ook gedeeltelijk voor artikel 22 van het ontwerp, inzonderheid voor het ontworpen artikel 106^{quater}, in zoverre het een van artikel 309 van de Nieuwe Gemeentewet afwijkende regeling inhoudt wat de doorhaling van tuchtstraffen betreft.

⁽¹⁾ Volgens artikel 313, § 1, van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 bepaalt de Vlaamse Regering o.m. de dag waarop elk artikel, of onderdelen ervan, van dit decreet in werking treedt.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In het eerste lid van de aanhef wordt verwezen naar artikel 6, § 1, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Die bepaling biedt echter geen rechtsgrond voor het ontworpen besluit. In de plaats dient te worden verwezen, conform opmerking 3.1, naar artikel 20 van die bijzondere wet.

5. Rekening houdende met wat hiervóór werd opgemerkt in verband met de rechtsgrond van het ontworpen besluit (opmerking 3), dient in de aanhef een (nieuw) eerste lid te worden ingevoegd, waarin wordt verwezen naar de artikelen 52 tot 70 van de Nieuwe Gemeentewet.

Artikel 23

6. Artikel 23 verleent terugwerkende kracht aan verschillende bepalingen van het ontworpen besluit.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de goede werking van de diensten en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Enkel indien de retroactiviteit van de ontworpen regeling in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, kan deze worden gebillijkt. Met name zal dienen te worden nagegaan of de retroactiviteit van deze bepalingen van het ontworpen besluit geen afbreuk doet aan bestaande rechten ⁽²⁾, in welk geval ze ontoelaatbaar zou zijn.

⁽²⁾ Zie bijv. de gemeenten waar het ambt van financieel beheerder wordt uitgeoefend door een gewestelijke ontvanger en waarvoor de uitgaven met terugwerkende kracht worden verhoogd.

Bij gebreke van een inzicht in alle relevante feitelijke gegevens, moet de Raad van State zich ertoe beperken op dit punt een voorbehoud te maken.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	staatsraad, voorzitter,
	J. SMETS,	staatsraden,
	B. SEUTIN,	
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. WEEKERS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT